

ostrugana drevesna debla pomažejo, katero delo se mora ponoviti, brž ko so drevesa zopet pomaže po dežju oprana. Večidel pa pomaža celo leto drži. (Dalje prih.)

Sejmovi. 29. oktobra: Pri sv. Jurju blizu Celja, na Muti, v Koprivnici, v Cmureku, pri sv. Tomažu pri Veliki nedelji.

Dopisi.

Iz Maribora. (Pri šolskih sestrah.) Da krščanstvo ni mrtvo, marveč da vselej če tudi le bolj na tihem dela in to neprestano, tega se lahko prepričamo pri naših šolskih sestrah. Še je prav le 20 let, kar so prišle v naše mesto, malo po številu, pa veliko jih je bilo po svojem zaupanju v dobro stvar, kateri so se posvetile. Sedaj pa jih je že 50, imajo doma brezredno šolo za dekleta in vrhu nje še pri sv. Jožefu otroško odgojišče v Repnjah, pa in v Ljubljani podružnici. In če človek vpraša, odkod da je vse to prišlo? Odgovor je šolskih sester le ta, da je to presv. srce Jezusovo storilo. Tako malo pripisujó sebi, kar se je pri njih zgodilo. Zadnjo nedeljo so Njih ekscelencija, premil. knez in škof jim tri zvonove blagoslovili in še tisti dan so jih v zvonik, ki je že kolikor toliko gotov, potegnili. Pri tem je človek lahko videl, koliko simpatij so si že sestre v teh letih pridobile. Celo dvorišče, kjer so zvonovi viseli, in vse hiše in mostovži so bili natlačeni gostov, ki so bili hoteli tega sv. čina biti priča. Poleg Njih ekscelencije so bili izmed višje duhovščine navzoči velč. g. stolni prošt Jurij Matjašič, velč. g. stolni dekan Ign. Orožen, preč. g. kanonik Fr. Kosar, škofov namestnik pri čč. sestrah in duša njih celega delovanja, in preč. g. kanon. dr. J. Križanič; potem skoraj vsi gg. profesorji bogoslovja in pa kateheta. Izmed posvetne gospode bilo pa je jih toliko, da jih ni moč naštet: gg. J. Girstmayer, Fontana, dr. Leonhard, dr. Maly, stav. mojster Černiček . . . Gospá pa si ne upamo se le dotakniti, kajti sila veliko jih je bilo, med njimi se ve, da je bila gosp. baronica Gödel-Lannoy, M. Schmiderer, g. Černiček, Majciger, Aichler. — Sv. obredi so se vršili s kraja sicer med malim dežjem, potem pa je lepo postalo in izvršili so se, kakor je to že navada, ali cesar se nismo nadjali, bilo je to, da so Njih eksc. mil. knez in škof po dolgem blagoslovljenju še izpregovorili besedo, — besedo, ki bo gotovo vsem, ki so jo slišali, za vselej ostala v spominu. Počenshi od soglasja, v katerem bodo novi zvonovi Bogu hvalo peli, prestopili so na soglasje, katero je tolikanj lepo pa tudi sila potrebno, v našem mestu v naši lepi, deželi, v našem cesarstvu, v katoliški cerkvi. „O“, so vzkliknili, „da bi segla moja beseda v vse dotične kroge, da bi posehmal bilo povsod le

lepo soglasje po našem mestu, pri naših ljudstvih, po našem cesarstvu! Nikdar naj bi ne bilo treba klicati med ljudstva, kar je izgovoril svoje dni veliki apostol: Če eden drugega grizete in ujedate, glejte, da eden drugega ne iztrebite! Gal. 5, 15.“ — Po teh besedah mil. kneza ravnajo se pač čč. sestre, kajti vse delajo za vse in še ne izmenijo se za to, kar katera dela, da je to le v prid vsem, pa je dobro. V tem so si vse enake, sedanja č. prednica, s. Nepomucena rada nadaljuje, kar je prejšnja začela in prejšnja, č. s. Margarita, pokazala je enako veselje nad tem, kar se zdaj izpolnjuje pri njih hišah; bila je celo botra pri večjem zvonu in je ves čas, kar je blagoslovljenje trpelo, zdržala, ko je vendar že precej bolehná. In da se bode potem tudi drugje, vsaj nekoliko, želja Njih ekscelencije izpolnila, to je tudi naša vroča želja. Soglasja nam je treba.

Iz Ljutomera. Štejem si v dolžnost, svetu naznaniti moža, ki sicer dozdej ni bil prav naš, vendar si je s svojim poslednjim djanjem zaslužil priznanje in zahvalo Slovencev. Znano je, da se v poslednjem času narejajo po postavi predpisane obrtnijske zadruge, pri katerih posamezni obrtniki zedinjajo svoje moči, da obrtniškemu stanu spet pridobijo dostojno veljavo in se tako spet opomorejo in okrepijo. Obžalovati vendar moram, da se te zadruge med slovenskimi obrtniki osnujajo le na nemški podlagi; toraj tem več priznanja si je zaslužil mož, ki je pri nas to reč popolnoma na slovenski podlagi izpeljal, in ta mož je gosp. Jožef Klobučar, kovač v Ljutomeru, ki je ob enem predsednik zadruge kovačev in njim pridruženih obertnij. Da bi tako storili tudi predsedniki drugih zadrug, gotovo bi si v kratkem pridobili Slovenci mnogo tal tudi po mestih in trgih. Čeravno tedaj Klobučar do zdaj ni se pokazal prav naš, s tem djanjem osvetil je vendar svoje ime med Slovenci za vselej in ti bodo ga s tem bolj čislali, čem čednejše bode stal na svojem enkrat pridobljenem prepričanju, da ga je slovenska mati rodila, in da ima ljubo Slovenko za ženo.

Iz Celjskega okraja. V zadnji št. „Slovensk. Gospodarja“ je bilo brati, da hodi po „Savinjski dolini neki agent, ki pravi, da nabira zavarovance za graško vzajemno zavarovalnico, v resnici jih pa nabira za neko francosko judovsko društvo. A k temu še imam jaz dodati, da je on tako predrzen, da hoče vsakega gospodarja zavarovalno polico videti in tako druge zavode obrekuje, posebno banko „Slavijo“ na vse mogoče načine graja, in pravi, da je bilo v Megojnicah več pogorelih gospodarjev pri „Slaviji“ zavarovanih ter še sedaj niso zavarovalnine prejeli, in da že bo „Slavija“ skoraj nehala. Zavarovanci b. „Slavije“ bodite brez skrbi, ker to je vse grdo obrekovanje. Resnica

je ta. V Megojnicah je bil samo jeden pri b. „Slaviji“ zavarovan, pri kateri se mu je koj odškodnina likvidirala na njegovo popolno zadovoljnost in takoj izplačalo 500 gld. na račun. Tudi to je grdo obrekovanje, da bi že „Slavija“ nehala, ker od leta do leta sijajno napreduje; tudi še nikoli ni bilo slišati, da bi kakšni zavodi, kakor „Slavija“ ali graška, ki ste vzajemni društvi, nehali, nasproti se pa mnogokrat zgodi, da se akcijonarska društva, kakor je zgoraj omenjeno, razpustijo in falirajo. Toliko v obrambo resnice.

Od sv. Martina pri Slov. gradu. (Inštalacija nadžupnika.) Daima katoliško občinstvo do za pravo, dobro reč unetih duhovnih pastirjev vneto srce, pokazalo se je tudi pri nas v Šmartnem pri Slovenjem gradu 10. in 11. oktobra t. l., ko smo vsprejemali novega nam dobrodošlega nadžupnika in dekana, preč. g. dr. Josipa Šuc-a. V soboto ob 4. uri popoldne že plapolale so zastave cesarske, štajerske in slovenske raz zvonika, nadžupnijske hiše in slavolokov, zvonovi so veselo zvonili, ter gromelo je iz topov, da je bilo kaj, ko je bil ta-sten vsprejem. Šolska mladež, kolikor jej je le moči bilo pri deževnem vremenu priti — ovcenčani učenci in učenke belo oblečene — pozdravila je novega g. nadžupnika s primernim pozdravom; odbori treh občin, udje krajnega šolskega sveta, domača duhovščina, nazdravijo vrlodošlemu; obilno navzoči nadžupljani zakličejo mu trojni „živio!“ Prišedši v cerkev sv. Martina zapojejo novoimenovani latinsko pesen na čast sv. Duhu in obmolijo litanije vseh svetnikov s sv. blagoslovom. — V nedeljo vršili so se slovesno obredi inštalacijski po kn.-škof. duhovnem svetovalcu in župniku Davorinu Terstenjaku, koje obrede so tudi po prečitanih dotičnih pismih iz prižnice v njim navadni jedernati besedi mnogobrojnim vernim razložili. Po skončanem slovesnem sv. opraviilu, kojega so se tudi velespoštovani g. okrajni glavvar z vsemi cesarskimi uradniki iz Slovenjega gradca slovesno udeležili, vršile so se pri krasnem obedu jedernate zdravice na Njih Veličanstvo presvitlega cesarja, na Njih ekscelencijo premilostljivega knezoškofa, na ekscelencijo ministra pouka in bogačastja, na ekscelencijo cesarskega namestnika, na okrajnega glavvarja in druge ces. uradnike v najlepšem redu in veselju. — Nam župljanom te lepe nadžupnije pa v sreih gori želja, da bi se spolnile ove besedice, s katerimi so učenke pozdravljale novega našega dušnega pastirja: „Več ko je tú le lepega cveta — Štela se Vam prav srečna bi leta! — Mili Bog pri nas Vas osrečuj — Blagoslov Vam tukaj — tam sveti raj deluj!“ J.

Od Save in Sotle Sprejmi cenjeni „Sl. gosp.“ tudi nekoliko vrstic iz meje Kranjske in Hrvatske. Ker se leto h koncu bliža, toraj je že

razvidno, kako se je kaj obneslo, kaj je dobrega ali slabega rodilo. Leto se ne sme najslabejim prištevati; ako ravno je bila huda suša in hude ure. Vendar je še hvala Bogu mnogo živeža prirastlo, posebno pa vinska kapljica je kaj izvrstna, najboljša od leta 1859. Zatoraj žal, da bodo nekateri letos zadnjikrat brali, kajti trtna uš strašno razsaja. Letos smo dobili spoštovanega g. notarja, pravičnega v svojem poklicu. Kedaj pa dobimo nam prijazne uradnike? žali Bog, čez to bi se imeli mnogo pritožiti, mnogo imamo g. uradnikov, pa le malo slovenskemu kmetu prijaznih. Leta 1867 dne 21. decembra so naš presvitli cesar podpisali osnovne državljanske pravice. V njih je slovenski kmet proglašen za jednakopravnega državljana. Slovence in njegov jezik je pridobil v Avstriji tiste pravice v uradih, v šoli in v javnem življenju, katere je že davno Nemeec užival. Zatorej pa naj se spominja slovenski kmet s hvaležnostjo treh cesarjev Maksimiljana, kateri je odpravil sužanstvo, Ferdinanda, kateri je odpravil tlako in desetino in Franca Jožefa I., ki je pa povzdignil Slovence do časti vsem drugim enakopravnega državljana. Pa žali Bog, da se zlo rado pozabi, da ima slovenski jezik ednakopravnost v uradih in šolah. Mnogo so krivi kmetje, ker ne tirjajo slovenske določiljavte, naj več so pa krivi g. župani. Postavim v Pišceah, kjer imajo slovensko posojilnico, se pri občini po nemško uraduje ravno tako v Bojnici in Globokem. Kar se tiče pa krajnih šolskih svetov, to pa skoro, ni da omenim. Pri sv. Petru pod sv. Goro in ako se ne motim, je lani v Globokem tudi g. načelnik slovensko uradoval, žali Bog, da se je ta nepozabljivi zvesti domoljub službi odpovedal. Drugi pa le vsi nemško in to naljubo g. nadzorniku in nekaterim prenapetim učiteljem, kateri izdajo svojo narodnost nemškemu šulvereinu. Bomo videli, koliko se jih bo oglasilo pri novem društvu, katero je osnovano v Ljubljani. Slovence ne bodi zaspan, pomagaj si sam, Bog ti če pomagati.

Od Drave. (Dve ljubi sestri.) Pri mnogih prilikah sta se pokazala katoliški cerkvi in slovenskemu ljudstvu silno sovražna in strupena ta le dva lista, ki izhajata na Štajerskem: „Tagespošta“ v Gradcu, pa glasovita „Vahterca“ v Celji. Bog njima in njenim dopisunom odpusti vse pohujšanje, ki so ga napravili s svojimi grdimi napadi na vse naše cerkvene in narodne svetinje. Ni dolgo tega, kar je bila celjska „Vahterca“ poglavarja sv. cerkve psovala kot krivoverca. Kaj čuda toraj, če ta dva lista, ki pa ne napadata samo slovenskih katoličanov, temveč ravno tako tudi nemške katolike — kaj čuda toraj, če onadva napadata zaporedoma vrle naše slovenske mešnike! V novejšem času sta se spravila „Tagespošta“ in „Vahterca“ zopet nad celjske

gospode duhovnike; toda ne na vse; le gospodje kaplani in sicer tako zdajšnji, kakor oni, ki so v poprejšnjih letih službovali v Celji — vsi ti gospodje kaplani so tema laži liberalnima listoma trn v peti. To pa ni nič čuda, pač pa bi to bilo, ko bi jim hvalo peča, kajti v koprive ne vdari strela. Tem bolj pa se zavzeme po takem človek nad hvalo, katero ista lista dajeta včasih*) gospodu opatu v Celju. Kdo je te hvale kriv in ali je je gosp. opat sam vesel, tega nočem soditi, toliko pa lahko rečem, da se duhovnik le boji njune hvale. Gospodom, katerih se ta lista rada tako kačje — strupeno lotita, pa lahko služi to v tolažbo, da jih spoštujejo vsi drugi ljudje, tudi pošteni Nemci, še le bolj, odkar sta jih ona lista jela napadati. Naj že tedaj izpade sodba v Celju ali Gradeu kakor koli, duhovnik, ki mu bije srce za vero in domovino, ima v srečo slov. ljudstva lepo mesto.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Pretekli teden predložil je finančni minister Dunajevski državni zbornici proračun za l. 1886. V njem proračunjene so vse potrebnosti na 513,582,710 gld. pokritje pa na 506,929,788 gld., torej je primanjkljaja 6,642,922 gld., ki se bode pokrila s tistimi denarji, katere bode plačala severna železnica. — V petek 16. okt. začela se je v državnem zboru adresna debata ter je trajala do srede; v kratkem neha zborovanje in zbor se zopet snide v drugi polovici januarja. Med tem bote zborovali delegaciji in deželni zbori. Posebno burna bila je adresna debata 19. t. m.; debate so se vdeležili Křepek, Gregor, Knotz in Lichtenstein. Knotz je napadel desnico in vlado tako strastno, da je bil ministerski predsednik grof Taaffe primoran prijeti za besedo. Branil je najprej češkega namestnika, potem pa se potezal za čast vojne, katero je žalil Knotz. Desnica je ploskala, levica pa zahtevala, naj se minister na red pozove, kar se pa ni zgodilo. Grof Taaffe je tudi odgovoril na interpelacijo o izgredih na Češkem ter rekel, da je vlada Nemce zadostno varovala; zoper 75 oseb se je vložila tožba: mestno zastopništvo v Kraljevem dvoru bilo je razpuščeno. — Za Štajersko sta v delegaciji izvoljena dr. Kraus in dr. Heilsberg, namestnik je dr. Derschata. — Kandidat društva „Sloga“ na Goriškem prof. dr. Ant. Gregorčič bil je enoglasno izvoljen deželni poslanec. — Nekateri listi pišejo, da se Štajerski deželni zbor skliče 16. novembra.

Vnanje države. Berolinski časopisi poročajo o položaji na Balkanskem polotoku: Pri-

zadevanje vlasti, da se na balkanskem polotoku zabrani vojska, se nadaljuje in se da upati, da ne bode brezuspešno. Diplomatski krogi trudijo se najti pot, kako naj bi se rešilo vzhodnje rumelijsko vprašanje, da bi se na jedni strani zadovoljilo željam Bolgarov, na drugi strani pa, da bi se ne krušila berolinska pogodba. Berolinska pogodba pa ne zabranjuje, da bi se bolgarski knez ne smel imenovati guvernerjem vzhodnje Rumelije. — Namesto grofa Robilanta postal je laški poslanik na Dunaju nekdanji minister Minghetti, hud nasprotnik sv. kat. cerkve in sv. očeta. — Pri ožjih volitvah na Francoskem bilo je izvoljenih 208 republikancev in 26 konservativcev; zbornica bode torej imela 200 konservativcev in 348 republikancev. — Ruska gosposka je nemškim delalcem v Podoliji objavila, da naj nikar ne obnavljajo pogodeb s tovarnarji, ako so že pretekle; to je jako prestrašilo Nemce, kajti mislijo, da jih bodo v kratkem iztirali iz Rusije. — Ruska vlada je prepovedala praznovati petindvajsetletnico osvobojenja kmetov; boji se namreč, da ne bi nihilisti te slavnosti zlorabili. — Francoski časniki objavljajo brzovavko misijonarja Martina iz Sajgona z dne 17. t. m. da so Anamci razmesarili deset domačih duhovnikov in 7000 kristijanov.

Za poduk in kratek čas.

Gregor Jož. Plohel, doktor bogoslovja, dekan in nadzupnik Ptujski.

(Dalje.)

Nisem mogel zvedeti, ali je naš Gregor tudi na kniževnem polju bil delaven, toliko je menda gotovo, da slovenski ničesar ni pisal, ker v njegovi dobi smo Slovenci še tako trdno spanje spali, da bi bilo trebalo glasnih trobent, kakor nekdanj pri mestu Jerihu, naj bi nas bile zdramile, in zrušile narodno malomarnost; pa na drugi način postal je naš blagi rojak velik dobrotnik svojega naroda, česar naj bi se dragi čitatelj iz naslednjih skromnih črtic prepričati blagovolil.

Gregor Jožef Plohel narodil se je 7. marca 1730 v Ivajnkovecih, ali v tistem hramu, v katerem so poznej luč sveta zagledali še sedaj živi 3 gospodje Simoniči, ki so z Gregorjem v krivnem sorodstvu ali na sedajnji g. Petovara domačiji, ni gotovo. Stariši bili so mlademu Gregorju Jurij Plohel in Ana, roj. Filipič z Brebrovnika. Kdo je bil njegov prvi učitelj, ni znano. Gimnazijo je brž ko ne skočil v Varaždinu, kamor so dijaki v starejši dobi, navadno zahajali iz tega kraja, ker je tamo naj bliže bilo. Visoke šole je dovršil v Gradeu, in je prijel kot bogoslovec 3. leta 16. septembra 1753 prvi višji red — subdiakon — v škofovi kapeli v Gradci; diakon je postal 19. septembra

*) Pač res: včasih! Dobro se še spominjam podlistka v rajni „Cillier-Zeitung“, mačehi „Vahtarce“; v njem jaz nisem našel ravno hvale za g. opata. André, stavec.